

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA KUMI

YATOKANAYO NA KIKAO CHA SABA

07 FEBRUARI, 2018

MKUTANO WA KUMI

KIKAO CHA SABA TAREHE 07 FEBRUARI, 2018

I. DUA

Saa 3:00 Asubuhi Mhe. Najma Giga (Mb), Mwenyekiti alisoma Dua na kuongoza Bunge.

MAKATIBU MEZANI:

1. Ndg. Theonest Ruhilabake
2. Ndg. Lina Kitosi

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

- (i) Waziri wa Fedha na Mipango aliwasilisha Mezani Muhtasari wa Tamko la Sera ya Fedha (Mapitio ya Nusu Mwaka 2017/18 [*Monetary Policy Statement (The Mid – Year Review 2017/2018)*].
- (ii) Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Huduma na Maendeleo ya Jamii aliwasilisha Mezani Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Huduma na Maendeleo ya Jamii kuhusu Shughuli za Kamati kwa mwaka 2017.
- (iii) Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Masuala ya UKIMWI aliwasilisha Mezani Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Masuala ya UKIMWI kuhusu Shughuli za Kamati kwa mwaka 2017.

III. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Swali Na. 84   Mhe. Upendo Furaha Peneza

Nyongeza (i) Mhe. Cecil Mwambe
(ii) Mhe. George Lubeleje

Swali Na. 85 Mhe. Ally Seif Ungando

Nyongeza Mhe. Fatma Giga

Swali Na. 86 Mhe. Innocent Lugha Bashungwa

Nyongeza (i) Mhe. Innocent Lugha Bashungwa
(ii) Mhe. Pauline Philip Gekul
(iii) Mhe. Kizito Mhagama
(iv) Mhe. Shekilindi

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

Swali Na. 87 Mhe. Margareth Simwanza Sitta

Nyongeza (i) Mhe. Margareth Simwanza Sitta
(ii) Mhe. Devotha Mathew Minja
(iii) Mhe. Chacha Mwikabe Waitara
(iv) Mhe. Aida Joseph Khenani

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

Swali Na. 88 Mhe. Catherine Valentine Magige

Nyongeza (i) Mhe. Dkt. Steven Lemomo Kiruswa
(ii) Mhe. Zainab Mndolwa Amir
(iii) Mhe. Joram Ismail Hongoli
(iv) Mhe. Rashid Abdallah Shangazi
(v) Mhe. Steven Hillary Ngonyani

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

Swali Na. 89 Mhe. Philipo Augustino Mulugo

Nyongeza (i) Mhe. Philipo Augustino Mulugo
(ii) Mhe. Fakhari Shomari Hamis
(iii) Mhe. Omary Ahmed Badwel
(iv) Mhe. Esther Nicholas Matiko
(v) Mhe. Joseph Kasheku Msukuma

Swali Na. 90 Mhe. Joseph Roman Selasini

Nyongeza Mhe. Joseph Roman Selasini

WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI:

Swali Na. 91 Mhe. Julius Kalanga Laizer

Nyongeza Mhe. Julius Kalanga Laizer

Swali Na. 92 Mhe. Balozi Adadi Mohamed Rajab

Nyongeza Mhe. Balozi Adadi Mohamed Rajab

WAZIRI WA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

Swali Na. 93 Mhe. Jacqueline Ngonyani Msongozi

Nyongeza Mhe. Jacqueline Ngonyani Msongozi

Swali Na. 94 Mhe. Khadija Nassir Ali

Nyongeza Mhe. Khadija Nassir Ali

Swali Na. 95 Mhe. Angelina Adam Malembeka

Nyongeza Mhe. Angelina Adam Malembeka

**WIZARA YA MAMBO YA NJE NA USHIRIKIANO WA AFRIKA
MASHARIKI:**

Swali Na. 96 Mhe. Daniel Nicodemus Nsanzugwanko

Nyongeza Mhe. Dkt. Balozi Deodorus Kamala

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

Swali Na. 97 Mhe. Zuber Mohamed Kuchauka
Nyongeza Mhe. Zuber Mohamed Kuchauka

Swali Na. 98 Mhe. Daniel Edward Mtuka
Nyongeza Mhe. Daniel Edward Mtuka

MWONGOZO:

1. Mhe. Hussein Ahmed Bashe, Mb aliomba Mwongozo na kuliomba Bunge lijadili Hoja kwamba halmashauri nyingi zimekuwa zikikatiwa umeme kutoka chanzo cha maji kwa kuwa na madeni ya muda mrefu wanayodaiwa Mamlaka za Maji. Wananchi hawadaiwi bili za maji ila Ofisi za Serikali zinadaiwa.
2. Mhe. Kasuku Samson Bilago, Mb aliomba mwongozo kwamba order paper haitendewi haki katika maswali ya mwishoni.
3. Mhe. Pauline Gekul, Mb aliomba mwongozo kuhusu utaratibu wa Wakuu wa Mikoa kuwashusha vyeo walimu ambao hawako kwenye mamlaka zao za nidhamu.

4. Mhe. Peter Joseph Serukamba, Mb aliomba Mwongozo wa swali la 96 kwamba halijajibiwa ipasavyo hivyo lijibiwe upya.

IV. HOJA ZA KAMATI:

1. Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Huduma na Maendeleo ya Jamii Mhe. Peter Joseph Serukamba aliwasilisha Taarifa ya Utekelezaji wa Majukumu ya Kamati hiyo kwa Mwaka 2017/2018.
2. Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Masuala ya Ukimwi Mhe. Dkt. Jasmin Tiisekwa Bunga aliwasilisha Taarifa ya Utekelezaji wa Shughuli za Kamati hiyo kwa Mwaka 2017/2018.

UCHANGIAJI:

Wabunge wafuatao walipata nafasi ya kuchangia Taarifa za Kamati:-

1. Mhe. George Malima Lubeleje	-	CCM
2. Mhe. Edward Franz Mwalongo	-	CCM
3. Mhe. Suzan A.J. Lyimo	-	CHADEMA
4. Mhe. Abdallah Ally Mtolea	-	CUF
5. Mhe. Bernadetha Kasabago Mushashu	-	CCM

V. KUAHIRISHA BUNGE

Saa 6.57 mchana Mwenyekiti aliahirisha Bunge hadi jioni saa 11.00.

VI. BUNGE KUREJEA

Saa 11.00 jioni Bunge lilirejea likiongozwa.

Uchangiaji wa Hoja za Kamati uliendelea na wafuatao walipata nafasi ya kuchangia:-

6. Mhe. Devotha Mathew Minja	-	CHADEMA

7.	Mhe. Upendo Furaha Peneza	-	CHADEMA
8.	Mhe. Nuru Awadhi Bafadhili	-	CUF
9.	Mhe. Rehema Jumaa Migilla	-	CUF
10.	Mhe. Goodluck Asaph Mlinga	-	CCM
11.	Mhe. Jitu Vrajlal Soni	-	CCM
12.	Mhe. Felista Aloyce Bura	-	CCM
13.	Mhe. Vedasto Mathayo Manyinyi	-	CCM
14.	Mhe. Jesca David Kishoa	-	CHADEMA
15.	Mhe. Masoud Abdallah Salim	-	CUF
16.	Mhe. Amina Saleh Mollel	-	CCM
17.	Mhe. Stella Ikupa Alex	-	Naibu Waziri OWM(Watu wenye Ulemavu)
18.	Mhe. Anthony Peter Mavunde	-	N/W-OWM(KAV)
19.	Mhe. Prof. Joyce Ndalichako	-	Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia
20.	Mhe. Ummi Mwalimu	-	Waziri wa Afya, Jinsia, Wazee, Watoto
21.	Mhe. Dkt. Harrison Mwakyembe	-	Waziri wa Habari, Sanaa na Michezo.
22.	Mhe.Dkt. Adelorius Kilangi	-	Mwanasheria Mkuu wa Serikali

VII. KUHITIMISHA HOJA

1. Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Huduma na Maendeleo ya Jamii alihitimisha Hoja ya Kamati yake na kutoa Hoja kuliomba Bunge likubali kupitisha Maoni na Mapendekezo ya Taarifa ya Kamati yake;
2. Bunge lilihojiwa na kukubali Maoni na Mapendekezo ya Taarifa ya Kamati hiyo kuwa Maazimio ya Bunge;
3. Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Masuala ya UKIMWI Mhe. Jasmine Tisekwa, alihitimisha Hoja ya Kamati yake na kutoa Hoja kuliomba Bunge likubali kupitisha Maoni na Mapendekezo ya Taarifa ya Kamati yake;

4. Bunge lilihojiwa na kukubali Maoni na Mapendekezo ya Taarifa ya Kamati hiyo kuwa Maazimio ya Bunge;

VIII. HOJA BINAFSI ZA WABUNGE:

Mhe. Suleiman Nchambi, Mb aliwasilisha Hoja Binafsi kuhusu Uzalizaji na Ununuzi wa Zao la Pamba Nchini.

WACHANGIAJI:

1. Mhe. Esther Amos Bulaya	-	CHADEMA
2. Mhe. Hussein Mohamed Bashe	-	CCM
3. Mhe. Joseph Kasheku Msukuma	-	CCM
4. Mhe. Andrew John Chenge	-	CCM

MWONGOZO WA SPIKA:

Mhe. Jenista Joackim Mhagama, Mb aliomba mwongozo wa Bunge kuhusu Mwenendo wa Wabunge wanapojadili Hoja zao na kutumia mwanja wa kuhusisha mwenendo wa utendaji wa Mhe. Rais.

IX. KUAHIRISHA BUNGE

Saa 2.00 usiku Kikao cha Bunge kiliahirishwa hadi siku ya Alhamisi tarehe 08/2/2018 saa 3.00 asubuhi.